

U S T A W A

z dnia2016 r.

o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Art. 1. W ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082 oraz z 2016 r. poz. 406) w art. 135 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Świadczenia z pomocy społecznej lub funduszu alimentacyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r. poz. 169) podlegające zwrotowi przez zobowiązanego do alimentacji, świadczenia dla rodziny zastępczej oraz świadczenie wychowawcze nie wpływają na zakres obowiązku alimentacyjnego.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Potrzeba nowelizacji art. 135 § 3 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082, z późn. zm.), zwanej dalej „k.r.o.” wynika z konieczność uzupełnienia określonego w art. 135 § 3 k.r.o. wykazu świadczeń, których otrzymywanie nie wpływa na zakres obowiązku alimentacyjnego, o świadczenie wychowawcze, które będzie przysługiwało na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. poz. 195).

Podstawą rozwiązania przyjętego w powyższym przepisie jest założenie, że świadczenia stanowiące pomoc materialną ze strony państwa lub jednostek samorządu terytorialnego nie powinny być traktowane w ten sam sposób jak dochody uprawnionego, w tym dochody z majątku dziecka (art. 133 § 1 k.r.o.), a w efekcie nie powinny uchylać ani nawet pomniejszać obowiązku alimentacyjnego. W przeciwnym razie mogłoby to prowadzić do zwolnienia rodziców (zobowiązanych do alimentacji) od obowiązku utrzymania dzieci (uprawnionych) nie mogących utrzymać się samodzielnie i przerzucenia tego obowiązku na społeczeństwo.

W wyniku proponowanej zmiany zasądzając należne dziecku alimenty sąd nie będzie brał pod uwagę świadczenia wychowawczego, to znaczy ustali alimenty w takiej wysokości, w jakiej zasądziłby je, gdyby świadczenie wychowawcze nie było pobierane. Oznacza to również, że otrzymanie świadczenia wychowawczego nie będzie uzasadniało roszczenia zobowiązanego o obniżenie wysokości alimentów.

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Nazwa projektu (tytuł) Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy Organ odpowiedzialny za opracowanie projektu Minister Sprawiedliwości Osoba odpowiedzialna za opracowanie projektu Marcin Warchoń – Podsekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Robert Kowalczyk – główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym tel. (22) 52 12 209.	Data sporządzenia 21 kwietnia 2016 r. Źródło Inicjatywa własna Nr w Wykazie –
--	---

ZGŁOSZENIE DO WYKAZU PRAC LEGISLACYJNYCH I PROGRAMOWYCH RADY MINISTRÓW

1. Informacje o przyczynach i potrzebie wprowadzenia rozwiązań planowanych w projekcie

Potrzeba nowelizacji art. 135 § 3 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082, z późn. zm.), zwanej dalej „k.r.o.” wynika z konieczności uzupełnienia określonego w art. 135 § 3 k.r.o. wykazu świadczeń, których otrzymywanie nie wpływa na zakres obowiązku alimentacyjnego, o świadczenie wychowawcze, które będzie przysługiwało na podstawie przepisów o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

2. Istota rozwiązań ujętych w projekcie

Podstawą rozwiązania przyjętego w powyższym przepisie jest założenie, że świadczenia stanowiące pomoc materialną ze strony państwa lub jednostek samorządu terytorialnego nie powinny być traktowane w ten sam sposób jak dochody uprawnionego, w tym dochody z majątku dziecka (art. 133 § 1 k.r.o.), a w efekcie nie powinny uchylać ani nawet pomniejszać obowiązku alimentacyjnego. W przeciwnym razie mogłoby to prowadzić do zwolnienia rodziców (zobowiązanych do alimentacji) od obowiązku utrzymania dzieci (uprawnionych) nie mogących utrzymać się samodzielnie i przerwania tego obowiązku na społeczeństwo. W wyniku proponowanej zmiany zasądzając należne dziecku alimenty sąd nie będzie brał pod uwagę świadczenia wychowawczego, to znaczy ustali alimenty w takiej wysokości, w jakiej zasądziłby je, gdyby świadczenie wychowawcze nie było pobierane. Oznacza to również, że otrzymanie świadczenia wychowawczego nie będzie uzasadniało roszczenia zobowiązanego o obniżenie wysokości alimentów.

3. Organ odpowiedzialny za przedłożenie projektu Radzie Ministrów

Minister Sprawiedliwości

4. Proponowany termin przedłożenia projektu Radzie Ministrów

II kwartał 2016 r.

5. Informacja dodatkowa – tytuły najważniejszych ustaw zmienianych w projekcie

ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082, z późn. zm.)

6. Informacja o rezygnacji z prac nad projektem (z podaniem przyczyny) – do wypełnienia wyłącznie w przypadku rezygnacji z prac nad projektem ujętym już w Wykazie

Numer projektu	
Tytuł	Projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy
Rodzaj dokumentu	Projekt ustawy
Informacje o przyczynach i potrzebie wprowadzenia rozwiązań planowanych w projekcie	Potrzeba nowelizacji art. 135 § 3 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082, z późn. zm.), zwanej dalej „k.r.o.” wynika z konieczność uzupełnienia określonego w art. 135 § 3 k.r.o. wykazu świadczeń, których otrzymywanie nie wpływa na zakres obowiązku alimentacyjnego, o świadczenie wychowawcze, które będzie przysługiwało na podstawie przepisów o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
Istota rozwiązań ujętych w projekcie	Podstawą rozwiązania przyjętego w powyższym przepisie jest założenie, że świadczenia stanowiące pomoc materialną ze strony państwa lub jednostek samorządu terytorialnego nie powinny być traktowane w ten sam sposób jak dochody uprawnionego, w tym dochody z majątku dziecka (art. 133 § 1 k.r.o.), a w efekcie nie powinny uchylać ani nawet pomniejszać obowiązku alimentacyjnego. W przeciwnym razie mogłoby to prowadzić do zwolnienia rodziców (zobowiązanych do alimentacji) od obowiązku utrzymania dzieci (uprawnionych) nie mogących utrzymać się samodzielnie i przerzucenia tego obowiązku na społeczeństwo. W wyniku proponowanej zmiany zasądzając należne dziecku alimenty sąd nie będzie brał pod uwagę świadczenia wychowawczego, to znaczy ustali alimenty w takiej wysokości, w jakiej zasądziłby je, gdyby świadczenie wychowawcze nie było pobierane. Oznacza to również, że otrzymanie świadczenia wychowawczego nie będzie uzasadniało roszczenia zobowiązanego o obniżenie wysokości alimentów.
Organ odpowiedzialny za opracowanie projektu	<u>MS</u>
Osoba odpowiedzialna za opracowanie projektu	Marcin Warchoła - Podsekretarz Stanu
Organ odpowiedzialny za przedłożenie projektu RM	<u>MS</u>
Planowany termin przyjęcia projektu przez RM	II kwartał 2016 r.
Informacja o rezygnacji z prac nad projektem (z podaniem przyczyny)	

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Podsekretarz Stanu - Marcin Warchoń</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Robert Kowalczyk, Robert.Kowalczyk@ms.gov.pl, tel.:22 5212 209</p>	<p>Data sporządzenia 2 maja 2016</p> <p>Źródło:</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
--	---

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Potrzeba podjęcia prac legislacyjnych nad projektem wynika z konieczności uzupełnienia określonego w art. 135 §3 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082, z późn. zm., dalej - k.r.o.) wykazu świadczeń, których otrzymywanie nie wpływa na zakres obowiązku alimentacyjnego, o świadczenie wychowawcze, wprowadzone na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. 2016 r. poz. 195– dalej: ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci).

Podstawą rozwiązania przyjętego w powyższym przepisie jest założenie, że świadczenia stanowiące pomoc materialną ze strony państwa lub jednostek samorządu terytorialnego nie powinny być traktowane w ten sam sposób jak dochody uprawnionego, w tym dochody z majątku dziecka (art. 133 § 1 k.r.o.), a w efekcie nie powinny uchylać ani nawet pomniejszać obowiązku alimentacyjnego. W przeciwnym razie mogłoby to prowadzić do zwolnienia rodziców (zobowiązanych do alimentacji) od obowiązku utrzymania dzieci (uprawnionych) nie mogących utrzymać się samodzielnie i przerwania tego obowiązku na społeczeństwo.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowanym rozwiązaniem jest interwencja legislacyjna polegająca na zmianie brzmienia art. 135 § 3 ustawy z dn. 25 lutego 1964 – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082, z późn. zm.). Artykuł ten, w obecnym brzmieniu wskazuje, że świadczenia z pomocy społecznej lub funduszu alimentacyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 859, z późn. zm.) podlegające zwrotowi przez zobowiązanego do alimentacji oraz świadczenia dla rodziny zastępczej nie wpływają na zakres obowiązku alimentacyjnego. W przedmiotowym projekcie proponuje się dodanie do wyliczenia również świadczenia wychowawczego jako nie wpływającego na zakres obowiązku alimentacyjnego, dzięki czemu odpadnie podstawa do uwzględniania przez sądy wniosków o obniżenie świadczenia alimentacyjnego wnoszonych przez zobowiązanych do alimentacji z tytułu wypłat przez państwo dodatkowych środków na wsparcie rodzin z dziećmi. Uwzględnienie świadczenia wychowawczego wypłacanego na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci w art. 135 § 3, jako niewpływającego na zakres obowiązku alimentacyjnego, zapobiegnie również sytuacjom, w których sąd mógłby odrzucić wniosek o podwyższenie kwoty należnych alimentów z powodu możliwości uzyskania dodatkowych środków finansowych ze świadczenia wychowawczego, w ramach rządowego projektu, tzw. „500+”.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Ze względu na uzupełniający wobec ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. poz. 195), charakter niniejszej nowelizacji, odstąpiono od porównań międzynarodowych. Analizę prawno-porównawczą dotyczącą wsparcia rodzin w związku z wychowywaniem dzieci w innych krajach, w szczególności w państwach OECD/UE, zawiera ocena skutków regulacji sporządzona do projektu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Rodziny z dziećmi	2 707 tys. w 2016 r. do 2 752 tys. rodzin w 2023 r	Szacunek na podstawie danych GUS, BBDG2014, prognoza MRPiPS	Wzrost liczby urodzeń, Poprawa sytuacji materialnej poprzez wzrost dochodów (świadczenie wychowawcze)
Organy właściwe gmin i powiatów	2480 gmin	Dane administracyjne	Wypłata nowych świadczeń,

*Dane za: OSR do projektu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12279566>)

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości, stosownie do wymogów art. 5 ustaw z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały NR 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin Pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979) projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych													
(ceny stałe z 2016 r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania		-											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Na potrzeby niniejszej oceny wpływu regulacji przyjęto, że nowelizacja art. 135 §3 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082, z późn. zm.), samoistnie nie wywoła skutków finansowych dla sektora finansów publicznych. Uzupełniający charakter wobec ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, uniemożliwiający obniżenie świadczeń alimentacyjnych na dzieci, dokonane w związku z otrzymywaniem świadczenia wychowawczego, tzw. „500+”, w intencji projektodawcy umożliwi pełne osiągnięcie zakładanych efektów przewidzianych w ocenie skutków regulacji ww. ustawy, przy założonych kosztach.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
Czas w latach od wejścia w życie zmian		Skutki											
		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2016 r.)	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
	(dodaj/usuń)												
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
	(dodaj/usuń)												
Niemierzalne	(dodaj/usuń)												
	(dodaj/usuń)												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Na potrzeby niniejszej oceny wpływu regulacji przyjęto, że nowelizacja art. 135 §3 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082, z późn. zm.), samoistnie nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców. Uzupełniający charakter wobec ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, uniemożliwiający obniżenie świadczeń alimentacyjnych na dzieci, dokonane w związku z otrzymywaniem świadczenia wychowawczego, tzw. „500+”, w intencji projektodawcy umożliwi pełne osiągnięcie zakładanych efektów przewidzianych w ocenie skutków regulacji ww. ustawy, przy założonych kosztach.											

W zakresie wpływu na rodzinę i gospodarstwa domowe sąd zasądzając należne dziecku alimenty nie uwzględni świadczenia wychowawczego. Oznacza to również, że otrzymanie świadczenia wychowawczego nie będzie uzasadniało roszczenia zobowiązanego o obniżenie wysokości alimentów.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz: Projektowana nowelizacja nie wpłynie na zmianę obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana regulacja nie będzie oddziaływać na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Na potrzeby niniejszej oceny wpływu regulacji przyjęto, że nowelizacja art. 135 §3 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082, z późn. zm.), samoistnie nie wywoła skutków demograficznych. Uzupełniający charakter wobec ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, uniemożliwiający obniżenie świadczeń alimentacyjnych na dzieci, dokonane w związku z otrzymywaniem świadczenia wychowawczego, tzw. „500+”, w intencji projektodawcy umożliwi pełne osiągnięcie zakładanych efektów przewidzianych w ocenie skutków regulacji ww. ustawy, przy założonych kosztach.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się wejście projektu w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji ex-post odrębnej od ewaluacji efektów ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. poz. 195), tj. po 3 latach funkcjonowania ustawy na podstawie danych ze sprawozdań rzeczowo-finansowych i danych GUS. Miernik: liczba osób korzystających i liczba urodzeń. Dodatkowo, do oceny funkcjonowania nowelizacji wykorzystać można dane o liczbie wpływających do sądów spraw dotyczących obniżenia świadczeń alimentacyjnych.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

-

